

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Προστατεύοντας τα Δικαιώματα των Παιδιών Κοινή Ανακοίνωση 29 Φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών

Οι **συνυπογράφουσες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών** τονίζουμε την ανάγκη ενός **θεσμικού πλαισίου** που να διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των **δομών παιδικής προστασίας**, την ενίσχυση της αποϊδρυματοποίησης και την ολιστική μεταρρύθμιση της παιδικής προστασίας προς όφελος των παιδιών. Η ανάγκη αυτή βασίζεται στη **Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού**¹, τις δεσμεύσεις των **Ηνωμένων Εθνών**² και της **Ευρωπαϊκής Ένωσης**³ για την Αποϊδρυματοποίηση, την επιστημονική κοινότητα σύσσωμη, καθώς και την Ειδική Έκθεση του **Συνηγόρου του Πολίτη**⁴ για την Παιδική Προστασία στην Ελλάδα.

Η Ελλάδα, παρά τις διακηρυγμένες προθέσεις της Πολιτείας, παραμένει μια από τις τελευταίες χώρες της Ευρώπης που δε διαθέτει ισχυρό ενιαίο θεσμικό πλαίσιο παιδικής προστασίας.

Οι Φορείς Πρόνοιας πρέπει να λειτουργούν με έλεγχο και προδιαγραφές

Μέχρι σήμερα, οι δομές παιδικής προστασίας στην Ελλάδα λειτουργούσαν χωρίς έλεγχο, χωρίς πιστοποίηση που να βασίζεται σε ποιοτικές προδιαγραφές παροχής φροντίδας και υπηρεσιών και χωρίς τα ελάχιστα μέτρα υποχρεωτικής εφαρμογής σωστής λειτουργίας. Όπως δείχνουν οι έρευνες, πλέον του 75% των ιδρυμάτων και των δομών κλειστού τύπου λειτουργεί χωρίς ποιοτικές, παιδαγωγικές ή άλλες **προδιαγραφές**⁵. Είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός **ενιαίου θεσμικού πλαισίου** που να διασφαλίζει τις απαραίτητες ποιοτικές προδιαγραφές σε εθνικό επίπεδο, για όλα τα ιδρύματα - ιδιωτικά, δημόσια και εκκλησιαστικά.

Η Αποϊδρυματοποίηση είναι μονόδρομος

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο πως η ιδρυματική φροντίδα δεν είναι το βέλτιστο πλαίσιο για τα παιδιά και την ανάπτυξή τους.⁶ Οι δομές προστασίας κλειστού τύπου δεν μπορούν να παρέχουν την εξατομικευμένη φροντίδα, προσοχή και αγάπη που χρειάζεται κάθε παιδί για να αναπτυχθεί σωστά και άρα δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ατομικές του ανάγκες ή να λειτουργήσουν ως προς το βέλτιστο συμφέρον του – μια θεμελιώδη αρχή των **Δικαιωμάτων του Παιδιού**.

Για αυτό το λόγο στην Ευρώπη η **αποϊδρυματοποίηση** – η σταδιακή μετάβαση των δομών κλειστού τύπου σε εναλλακτικού, οικογενειακού τύπου μοντέλα φροντίδας – έχει δρομολογηθεί εδώ και χρόνια και είναι μια πραγματικότητα σχεδόν σε όλες τις χώρες. Βέλτιστη πρακτική στην παιδική προστασία, όταν πρέπει να απομακρυνθεί ένα παιδί, είναι η άμεση τοποθέτησή του σε οικογενειακό περιβάλλον μέσω της αναδοχής.

¹ [Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού \(1989\)](#)

² [Resolution on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 18 December 2019](#)

³ [Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εγγύηση για το Παιδί \(2021\)](#)

⁴ [Έκθεση Συνηγόρου Προστασίας Ευάλωτων Παιδιών \(2020\)](#)

⁵ [Χαρτογράφηση των ιδρυμάτων κλειστής παιδικής προστασίας και προστασίας παιδιών με αναπηρίες στην Ελλάδα, ΜΚΟ Ρίζες \(2014\)](#)

⁶ [Carter, 2005, Johnson, Browne and Hamilton-Giachritsis 2006, Mulheir and Browne, 2007 et al.](#)

Η Παιδική Προστασία πρέπει στη χώρα μας να συγκροτηθεί ως Ενιαίο Σύστημα

Είναι διεθνώς σαφές και επιστημονικά αποδεδειγμένη η σημασία **Υπηρεσιών Πρόληψης και Ενδυνάμωσης της Οικογένειας**, καθώς μια οικογένεια με ευαλωτότητα έχει αποδειχθεί ότι διατρέχει πολλαπλάσιο κίνδυνο ενδοοικογενειακών προβλημάτων που μπορούν να συντελέσουν στην απομάκρυνση των παιδιών.

Σε συνέχεια των βημάτων που έχουν γίνει την τελευταία πενταετία, είναι απαραίτητη η περαιτέρω **ολιστική μεταρρύθμιση** όλης της διαδικασίας της παιδικής προστασίας – από την στήριξη της ευάλωτης οικογένειας έως την τοποθέτηση παιδιών σε αναδοχή. Αυτή η ολιστική μεταρρύθμιση αφορά τις κοινωνικές υπηρεσίες στις Περιφέρειες, τις κοινωνικές υπηρεσίες στους Δήμους, αλλά και την πρωτοβάθμια παροχή υπηρεσιών υγείας και ψυχικής υγείας.

Η προστασία των ευάλωτων παιδιών δεν είναι προς διαπραγμάτευση και οφείλει να είναι εθνική προτεραιότητα. Απαιτούνται περισσότερες και ολιστικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις για την ουσιαστική προστασία των ευάλωτων παιδιών από την Πολιτεία. Απαιτείται επίσης η συστράτευση σε αυτή την κατεύθυνση όλων των Φορέων που αγωνίζονται για την παιδική προστασία στη χώρα μας.

Οι συνυπογράφουσες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών

1. ΑΛΜΑ
2. Αμυμώνη Πανελλήνιος Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Προβλήματα Όρασης και Πρόσθετες Αναπηρίες
3. Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
4. Δίκτυο Παρόχων Υπηρεσιών για Άτομα με Αναπηρία
5. Ένωση Μαζί για το Παιδί
6. Εργαστήριο Ειδικής Αγωγής Μαργαρίτα
7. Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών
8. European Association of Service providers for Persons with Disabilities (EASPD)
9. Ίδρυμα Γεωργίου & Αικατερίνης Χατζηκώνστα
10. Ίδρυμα η Παιδική Στέγη
11. Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας «Χατζηπατέρειον»
12. Ι.Π.Α.Π Η Θεοτόκος
13. Κέντρο Ειδικών Ατόμων η «ΧΑΡΑ»
14. Κέντρο Ερευνών Ρίζες ΑΜΚΕ
15. Κέντρο Παιδιού και Εφήβου
16. Μέριμνα
17. Οι Φίλοι της Μέριμνας
18. Οι Φίλοι του Παιδιού
19. Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος
20. Παμμακάριστος – Ίδρυμα για το Παιδί
21. Πανελλήνια Ένωση Αγώνος Κατά του Νεανικού Διαβήτη
22. Πλόες Ε.Ψ.Υ.Μ.Ε.
23. Πνοή Φίλοι Εντατικής Θεραπείας Παιδιού
24. Συζωή
25. Σύλλογος Μέριμνας Παιδιού Κατερίνης
26. Social Pathways ΚοινΣεΠ
27. Tandem NGO
28. Terre des Hommes Hellas
29. Φίλοι του Θεοτόκος